

over til at være et Fællesanliggende? Det har sin Betydning, at det er bestemt i Grundloven, at Forandringer i den skulde ske paa en vis besværlig Maade, saaledes at Vælgerne fastes derind imellem; det har sin Betydning med Hensyn til de Gjenstande, hvorom der i Folket ikke kan antages at være nogen ret rodfæstet Overbeviisning; men derimod med Hensyn til saadanne Gjenstande som f. Ex. Pressefriheden, der anseer jeg det virkelig ikke for at være af nogen særdeles væsentlig Betydning, enten Forandringen skeer paa den ene eller den anden Maade. Man kunde saaledes godt tænke sig, at der kunde staa i Grundloven, at den kunde forandres som andre Love, og, naar der var en levende Interesse fra Folkets Side, da vilde dette aldeles ikke skade Frihedens Sag; thi der vilde da fra Folkets Side være henvendt en langt mere stadig Opmærksomhed med Hensyn til Grundlovsbestemmelser. Men det er dog godt, at Forandringen er gjort besværlig, det indrømmer jeg gjerne; thi der er mange Spørgsmaal, som ere reiste i Grundloven, som man skal have Tid til at overveie nøiagtigt og omhyggeligt. Jeg maa saaledes tilstaae, at det forekommer mig, at den Frygt, der er anført med Hensyn til Presselovgivningen, væsentlig er en Misforstaaelse.

Formanden: Rigsdagsmanden for Holsteb Amt 2den Valgkreds har Ordet.

Tscherning: Jeg opgiver Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Præstø Amt 4de Valgkreds har Ordet.

Grundtvig: Jeg mener, at Tingen er simpel i Henseende til, hvad en Grundlovsbestemmelse er her, og hvad Forskiel der er imellem en saadan Bestemmelse og en anden Lov. Dersom der ingen Forskiel var, ligesom i England, hvor der ikke have nogen Grundlov i den Forstand, som det var besværligere at forandre end enhver af de andre Love, saa vilde det være ganske rigtigt, og det er heller ikke mig, der har foreslaaet, at der skulde være de Omstændigheder ved Forandringer i Grundloven; men det er netop, formoder jeg, den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amt 4de Valgkreds (Monrad), som altsaa dog maa have meent, at det gjorde Noget, hvad han

nu ogsaa paastaar, men tillige, at det ikke gjør Noget nu med Hensyn enten til Presselovgivningen eller de andre Ting, som regnes til Danmarks særlige Anliggender. Det gjør ikke Noget, enten de ere hjemlede ved en Paragraph i Grundloven, som hidtil, eller de kun ere hjemlede ved en simpel Paragraph i en Lov, der siger, at de ogsaa skulle høre til Danmarks særegne Anliggender. Han paastaar, at Presselovgivningen ikke alene nu er sikker, fordi Folket altid vil staae fast derpaa, fordi der ikke vil findes nogen Rigsdag, der tillader, at den gaaer over fra de særegne Anliggender til de fælles; men han paastod ogsaa paa den anden Side, — og derved blev Sikkerheden altfor stor, — at, om den ogsaa gik over til at blive et Fællesanliggende, da vilde den endda være ligesaa sikker. Men han anførte ogsaa et Beviis, og, dersom det var sandt, saa veed jeg ikke, hvad der ikke skulde kunne bevises. Vi have nemlig, sagde han, i hele det Aarhundrede, da vi troede at savne Trykkefrihed, i Virkeligheden haft den. Ja, det forstaaer sig, havde vi den i den Tid, da vi havde Censur og alt Saadant, da kan jeg ikke troe Andet, end at vi ogsaa ville beholde den, selv om den kommer ind under Fællessagerne og vi under det tydske Forbunds nye Presselov.

Tscherning: Det er mig meget behageligt at kunne i et Punkt samstemme med det ærede Medlem for Præstø Amt 4de Valgkreds (Grundtvig), som jeg ellers i denne Sag maa stemme imod i flere Reminger, og give ham Medhold i en, som jeg troer han ikke vil sige, ganske uvæsentlig. Jeg troer, ligesom han, at det ærede Medlem for Maribo Amt 4de Valgkreds (Monrad) har taget feil, naar han har meent, at vi i det Tidrum, han omtalte, før 1848, have haft Trykkefrihed. Vi have i Virkeligheden haft Ansvar, og hvor Censur er, der er ikke Trykkefrihed; men vi have haft en meget let Maade at betragte det Forhold paa, idet vi have syntes, at det, at vi havde Lov til at blive dømt for det, vi ikke havde udgivet, gav os — „Trykkefrihed.“ Det er det Privilegium, vi have haft heri Landet, som man har kaldet Trykkefrihed, det Privilegium at blive straffet for en For-